

Τώρα υπάγωμεν εἰς τὴν μάνδραν
 νὰ σᾶς κοιμήσω, νὰ κοιμηθῶ.
 Βλέπομεν αὔριον νὰ πνιγῶμεν,
 ἄν ἕως τότε ἐνθυμηθῶ.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ Γ'

ΘΥΣΙΑ ΕΙΣ ΣΕΙΛΗΝΟΝ

ΔΑΦΝΙΣ, ΛΙΠΟΛΟΣ

ΔΑΦΝΙΣ

Εἰς πέτραν, ὡς τὴν ἔριφον, γυμνὴν μεμονωμένον,
 εἰς τοῦ βαθέως Πηνειοῦ τὴν ὄχθην ἐρριμένον
 ὁ Δάφνις προσερχόμενος πῶς βλέπει τὸν Αἰπόλον;
 Πῶς, τῶν πεδίων μας μακρὰν καὶ τῶν ποιμένων ὄλων,
 ἔχεις κυρτὴν τὴν κεφαλὴν, καὶ τεθλιμμένον ὄμμα
 εἰς τὸ θολὸν πλανᾷς νερὸν κ' εἰς αὐχμηρὸν τὸ χῶμα;
 Τί ἔγινεν ἡ ῥάβδος σου καὶ τί τὸ ποίμνιόν σου;
 Τὴν σύριγγα ποῦ ἄφησες, τὸν κρεμαστὸν ἄσκόν σου;
 Συνήθως, ὅταν ἡ αὐγὴ τὰς κορυφὰς ἐχρύσου,
 ἐπέρας, καὶ κατόπιν σου οἱ λιπαροὶ κριοί σου
 σὲ ἠκολούθουν σοβαροὶ, κ' αἱ αἰγες κατ' ἀράδα,
 κ' εἰσήρχεσθε εἰς τὴν στενὴν κατάρρυτον κοιλάδα,
 ὅπου κοσμοῦσι τὴν πηγὴν αἱ κλαίουσαι ἰτέαι,
 ὅπου οἱ νέοι σφένδαμνοι, ὅπου αἱ δρυὲς αἱ γραῖαι,
 καὶ ὅπου ἔρπει κελαδῶν ὁ ῥύαξ ἐλευθέρως,
 θερμὸς τὴν ὥραν τὴν ψυχρὰν καὶ δροσερὸς τὸ θέρος.

Πρῶτον αὐλοῦντα ἤλπισα ἐκεῖ νὰ σ' ἀπαντήσω.
 Πλὴν μάτην ἔτρεξα κ' ἐκεῖ κ' εἰς τὰ βουνὰ ὀπίσω.
 Ἐλθὲ λοιπόν. Τὰς αἰγὰς σου ποῦ ἔχεις λησμονήσει.
 Ὁ Εὐανθις δὲν εἶν' ἐδώ. Τίς θέλει τὰς φροντίσει;
 Ἀνάστα. Τί ἐπιθυμεῖς εἶπὲ, νὰ σοὶ τὸ δώσω.
 Ἐκ τῆς χειρὸς λαμβάνων σε, ἰδοῦ, θὰ σὲ σηκώσω.
 Αἶ! τί βαρὺς!

ΑἰΠΟΛΟΣ

ὦ! ἄφες με.

ΔΑΦΝΙΣ

Πῶς λέγεις νὰ σ' ἀφήσω;

Ἦλθα ἐπίτηδες ἐδῶ διὰ νὰ σὲ ζητήσω.
 Σήμερον τὸν παχὺν κριὸν τοῦ εὐτυχοῦς Τιττύρου
 ὁμοῦ μετὰ τοῦ τράγου του καὶ τοῦ ἑμοῦ τοῦ χοίρου
 θυσίαν εἰς τὸν Σειληνὸν θὰ φέρωμεν, ἡξεύρεις.
 Πάντας ἐκεῖ ἀνθοστεφεῖς, κωμάζοντας θὰ εὕρης.
 Ἐλθέ! Τὸν ἕνα τρέχοντα θὰ βλέπῃς μετὰ βίας,
 καὶ οὐλοχύτας φέροντα καὶ σκεύη τῆς θυσίας,
 τὸν ἄλλον σπεύδοντα βωμὸν ἐκ πόης ν' ἀνεγείρῃ,
 ἄλλον ξηρόκλαδα νὰ θλᾶ καὶ φρύγανα ν' ἀγείρῃ,
 καὶ ἕτερον τοῦ Σειληνοῦ τὸ ἄγαλμα νὰ στέφῃ.
 Ὅλοι πηδῶσι, κράζουσι, καὶ χαίρουσιν ὥς βρέφη.
 Τὰς ποιμενίδας θὰ ἰδῇς ἐξ ἄλλου λυσικόμους,
 νὰ φέρωσι τραγήματα, ὑδρίας εἰς τοὺς ὦμους,
 κ' ἔχουσαι στέμματα θαλλῶν καὶ ἡνθισμένων κλάδων,
 νὰ ὁμοιάζωσι Νυμφῶν χορείας καὶ Δρυάδων.
 Ἡ φύσις ἐορτάσιμα φορεῖ καὶ χαρὰν πνέει.
 Εἰς τ' ἄλσῃ λέγεις ἔπαυσε καὶ ἡ τρυγὼν νὰ κλαίῃ.
 Ὅρχήσεις ἐτοιμάζονται καὶ ὀρχηστὰὶ ζητοῦνται.
 Τὰς ἀηδόνας οἱ αὐλοὶ κ' αἱ σύριγγες μιμοῦνται.

Σὺ μεταξὺ τῶν ὀρχηστῶν, Αἰπόλε, εἶσαι πρῶτος,
 κ' ἐνώπιον τοῦ σοῦ αὐλοῦ πάντες σιγῶσ' εἰκότως.
 Σὲ τῶν ποιμένων ὁ χορὸς ἐπικαλεῖται ὅλος,
 κ' ἐρωτᾷ πᾶσα ποιμενίς, ποῦ εἶναι ὁ Αἰπόλος;
 'Τοιαύτην πίστευς' ἐορτὴν ὡς τώρα πῶς δὲν εἶδες.

ΛΙΠΟΛΟΣ

Τί ἐορταί, τί πρὸς ἐμὲ χοροὶ καὶ ποιμενίδες;
 Φεύγω τὸν θόρυβον. Μισῶ αὐτὸ τὸ ποίμνιόν μου.
 Ἀπώλεσα τὴν σύριγγα, δὲν ἔχω τὸν αὐλόν μου.

ΔΑΦΝΙΣ

Πλὴν τί σημαίνει; Πρὸς αὐτὰ πόθεν τὸ νέον μῖσος;
 Μὴ ἀσθενεῖς; Μὴ σὲ πονεῖ ἡ κεφαλὴ σου ἴσως;
 ἢ μήπως ἡ βασιλικὴ συκὴ σου ἐξηράνθη;

ΛΙΠΟΛΟΣ

Δάφν', ἡ καρδιά σου ποτὲ τὸν ἔρωτα ἡσθάνθη;
 Συνέβη σοι νὰ ἐρασθῇς, ἀλλ' ὅχι ν' ἀντερᾶσαι;
 ἢ ὅτι εἶσαι ἄγευστος τοῦ ἔρωτος καυχᾶσαι;
 Ποτὲ δὲν σ' ἐτραυμάτισε τὸ βέλος τοῦ τοῦ θεῖον;

ΔΑΦΝΙΣ

Καυχῶμαι ὅτι τὸ μικρὸν ἢ βρέφος ἢ θηρίον,
 εἰς ὃ πολλοὶ γονυκλιτεῖς προσφέρουσι θυσίας,
 εὐώδη ἄνθη καὶ στρουθῶν συμπλέκοντες καρδίας,
 καὶ ὃ νὰ φεύγω ἔμαθον, τοὺς γέροντας ἀκούων,
 πάντοτε τὸ ἐστύγησα, τὸ μόλυσμ' ἀποκρούων.

ΛΙΠΟΛΟΣ

Αὐτὸ μοὶ κατεκέντησε τὸ στῆθος ἀνιάτως.

ΔΑΦΝΙΣ

Αἰπόλε, τὸ βρεφύλλιον σ' ἐπλήγωσεν! Ἐσχάτως;

ΑΙΠΟΛΟΣ

Πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν.

ΔΑΦΝΙΣ

Καὶ τίνος ἐρᾷς τώρα;

ΑΙΠΟΛΟΣ

Τῆς Ἰρίδος, εἰς ἣν προχθὲς προσέφερα τὰ δῶρα.

ΔΑΦΝΙΣ

Ὠραίαν τὴν ὁμολογεῖ πᾶς ὅστις τὴν γνωρίζει.
Ἄλλ' ἀντερᾶσαι;

ΑΙΠΟΛΟΣ

Παντελῶς. Αὐτὸ μὲ βασανίζει.

ΔΑΦΝΙΣ

Κ' ἔχεις ἐλπίδα προσεχῇ πῶς θὰ σ' ἀνταγαπήσῃ;

ΑΙΠΟΛΟΣ

Ποτέ μ' οὐδὲ τὸ ἤλπισα ἢ θέλω τὸ ἐλπίσει.

ΔΑΦΝΙΣ

Μὴ ἀγαπώμενος λοιπὸν, μὴ ἔχων καὶ ἐλπίδα,
συντρόφους, φίλους λησμονεῖς διὰ τὴν ποιμενίδα!
Λυποῦμ', Αἰπόλε μου, πολύ. Ἄν μὲ ἡρώτας πρῶτον,
ιδέας μελαγχολικῶν θ' ἀπέκρουες ἐρώτων.
Ἔρωτας ἔστω, δέχομαι φαιδρούς, γελῶντας μόνον,
ὄχι πικροὺς καὶ κλαυθμηροὺς καὶ πλήρεις παραπόνων.
Ἀνάλαβε τὴν ράβδον σου, τὰ σκεύη τὰ γλυπτὰ σου,
προσκάλει καὶ τὸν Λάμπουρον ἐδῶ τὸν φύλακά σου,
καὶ τὰς σκιρτώσας αἰγὰς σου ὡς πρῶην διευθύνων,
κατάβα πάλιν τραγωδῶν τὴν στενωπὸν τῶν σχοίνων
μὴ λησμονήσης τ' ἄσματα, τὴν σύριγγα μὴ ῥίψῃς,
κ' εἰς λήθην πνίξον δάκρυα καὶ ἔρωτας καὶ θλίψεις,
καὶ ἄφες τὸν ξηρότοπον αὐτὸν, ἔπου, στενάζων,
ἀνέβῃς καὶ μ' ἐκάθησας ὡς αἰτὸς κλαγκάζων.

ΛΙΠΟΛΟΣ

ὦ Δάφνι, μ' εἶναι προσφιλὲς αὐτὸς ὁ βράχος τώρα.
 Ὅποτε εἰς τὴν Ἰριδα προσέφερα τὰ δῶρα,
 ἓνα κριὸν καλλίκερων καὶ πέντε λευκὰς αἶγας
 καὶ ἓνα τράγον (τί καλὸς, καὶ πόσον ἦτο μέγας!),
 αἰετῶν δύο φωλεὰς μετὰ τῶν αἰετῶν των
 καὶ τῶν αἰτιδέων των καὶ ὄλων τῶν αὐγῶν των,
 κ' ἐκείνη δὲν τὰ ἔλαβεν, ὀργῆς δὲ οὔσα πλήρης,
 «Ποίμνιον ἔχομεν κ' ἡμεῖς», μοὶ ἀπεκρίθ' ἡ Ἴρις,
 τότε' ἐπιστρέφων ἀπελπισ καὶ τεθνατωμένος,
 ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ γυμνοῦ εὐρέθην ἐρριμένος,
 καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸν χεῖμαρρον ἀκούων τῶν κοιλάδων,
 ἀπέκλαιον τὸ πάθος μου, αὐτοσχεδίως ᾄδων
 τὰς λέξεις ἃς ἡ μνήμη μου μοὶ λέγει μίαν μίαν.

ΔΑΦΝΙΣ

Θὰ μ' εἴπῃς ἀδιάκριτον, ἐὰν ἐπιθυμίαν
 τὰς λέξεις ταύτας παρὰ σοῦ ν' ἀκούσω σοὶ προβάλλω;

ΛΙΠΟΛΟΣ

Τὴν αὐτοσχέδιον ᾠδὴν ἐπιθυμεῖς νὰ ψάλλω;

ΔΑΦΝΙΣ

Δικαίως θενὰ φθονηθῶ, Αἰπόλε, ὑπὸ πάντων
 τῶν εἰς τῆς πανηγύρεως τὸν τόπον συρρέουσάντων,
 ἂν μάθωσι πῶς σ' ἤκουσα μόνος ἐγὼ νὰ ψάλλῃς·
 κ' εὐγνωμοσύνης ἄξιον τὸν ἔρωτα μεγάλης
 θενὰ κηρύξω τοῦ λοιποῦ, ἂν ᾄσματα σ' ἐμπνέῃ,
 καὶ ὅταν κλαίῃς, μετὰ σοῦ ἡ μοῦσά σου ἂν κλαίῃ.
 Πλὴν τὰ μελίρρυτ' ἄρχισον καὶ ἑρρύθμά σου μέλη.

ΛΙΠΟΛΟΣ

Ἀρχίζω τὴν πικρὰν ᾠδὴν. Ὁ Δάφνις μου τὸ θέλει.

«Δρυμοὶ, κοιλάδες καὶ βουνὰ, λοφίσκοι, πεδιάδες,
ἀκούσατε, καὶ κάμψατε τὴν σιδηρᾶν τῆς φρένα,
ἢ κἄν παρηγορήσατε τὸν κλαίοντα ποιμένα,
ὦ Νύμφαι, Φαῦνοι, Σάτυροι, καὶ ἀπαλαὶ Δρυάδες.

—

»Ἐρῶ, ἐρῶ καὶ τήκομαι· πλὴν ποῖος μὲ ἀκούει;
Τοὺς φλογερούς μου στεναγμούς ὁ ποταμός μας σβύνει·
ἢ ἄμμος ἢ ἐρημικὴ τὰ δάκρυά μου πίνει,
καὶ ἡ θρηνοῦσά μου φωνὴ εἰς τοὺς κρημνοὺς προσκρούει.

—

»Εἰς σκληρὰν πέτραν καὶ γυμνὴν, εἰς ποταμίαν ὄχθην,
μεμακρυσμένος τῶν λοιπῶν βοσκῶν καὶ τῶν αἰπόλων,
καὶ ἄρνηθεὶς τὰς χάριτας τῶν ποιμενίδων ὄλων,
ἐκ τῶν ἀγρῶν μου μόνος μου ἐνταῦθα ἐδιώχθην.

—

»Καθὼς ἡ αἶξ δὲν ἀγαπᾷ τὰ λιπαρὰ πεδία,
ἀλλ' εἰς τραχεῖς σκιρτᾷ κρημνοὺς κ' εἰς βράχους ἀναβαίνει,
οὕτω κ' ἐμὲ ἡ πέτρ' αὐτὴ ἡ ἀπορρώξ εὐφραίνει,
καὶ μ' εἶναι τέρψις οἱ κρημνοὶ, χαρὰ ἡ ἐρημία.

—

»Ἐδὼ ἀκούω τὸν βαρὺν τοῦ καταρράκτου κρότον·
ἐδὼ μακρόθεν ἔρχεται ὁ γόος τῶν τρυγώνων·
κ' ἐγὼ ῥυθμίζων πρὸς αὐτοὺς τοῦ μέλους μου τὸν τόνον,
ψάλλω τραχὺ καὶ γοερὸν τὸ ᾄσμα τῶν ἐρώτων.

—

»ὦ Ἴρις! πῶς ἐφάμιλλον δὲν ἔχ' ἡ καλλονή σου
οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν Ὀλυμπον κοινὴ ὑπάρχει γνώμη.
Ἐπὶ τοὺς ὤμους χύνεται ἡ κόμη σου, κ' οἱ ὤμοι
μοὶ φαίνοντ' ἐξ ἐλέφαντος πλασθέντες ἐπιχρύσου.

—

»Νεογεννοῦς ἀρνίου σὺ ἀπαλωτέρα εἶσαι·
τοῦ μέλιτος τοῦ Ὑμηττοῦ σὺ εἶσαι γλυκυτέρα·
ἀλλ' ἔμως εἶσαι τῆς αἰγὸς ὑπερηφανωτέρα,
κ' ἐγκαύχημα τὸ θεωρεῖς σκληρὰ νὰ ἐπαινῇσαι.

»Δὲν ἦν Θεὰ ἡ Ἄρτεμις, ποιμὴν δ' ὁ Ἐνδυμίων;
Ποιμὴν δὲν ἦν ὁ Ἄδωνις, θεὰ δ' ἡ Ἀφροδίτη;
Ἄλλ' οὐδετέρα ἀπ' αὐτῶν νὰ φύγῃ δὲν ἐζήτει,
καὶ σὺ μὲ φεύγεις, ἄσπλαγχνε, ὡς ὁδηγὸν ποιμνίων.

»ὦ Πᾶν, ἐὰν τὴν Σύριγγα εἰσέτι ἐνθυμῇσαι,
ἂν τὴν Ἥχῳ ἡ μνήμη σου εἰσέτι δὲν ἤρνήθῃ,
ὦ! μάλαξον τ' ἀδάμαστα τῆς ποιμενίδος στήθη.
Σὺ τοῦτο δύνασαι, ὦ Πᾶν, διότι Θεὸς εἶσαι.

»Ἀλλὰ πρὸς τί τὰ δάκρυα, πρὸς τί κ' οἱ κοπετοί μου;
Τί ἡ καρδιά μου ζητεῖ; Θρηνοῦσα τί ἐλπίζει;
Ὁ ἄνεμος, ὅστις περᾶ τὰς νάπας, ὀλολύζει,
καὶ μόνος εἶναι μάρτυς μου ἡ λαίλαψ τῆς ἐρήμου.

»Μακρόθεν νυκτικόρακα ἀκούω εἰς τὰ δάση.
Τῆς δυστυχίας ὄρνεον τί ἄρα μοὶ ἀγγέλλεις;
Ἦ μήπως τὰς βασάνους μου νὰ τελειώσῃς θέλεις;
Ἰδού. Τὰ μαῦρά του πτερὰ ἐπάνω μου τινάσσει.

»Πετᾶ, καὶ φαίνεται ζητῶν νὰ τὸν ἀκολουθήσω.
Ὑπάγω, εἰς τὸν Κωκυτὸν ἀνίσως καὶ μὲ φέρῃ,
εἰς τῶν νεκρῶν τ' ἀφώτιστα, τ' ἀπηλπισμένα μέρη,
κ' εἰς τῆς Στυγὸς τὰ κύματα τὸν ἔρωτα νὰ σβύσω.

» Χαίρετε, ὦρ' εὐδαίμονες καὶ ὀλβιαὶ ἡμέραι·
χαῖρε, αὐλὲ, ὅστις πολλὰς πικρίας παρηγόρεις·
χαίρετε, βλέμματ' αὖστηρά τῆς ἀμειλίχτου κόρης,
καὶ σὺ γλυκεῖα τύραννε, καὶ σὺ ὦ Ἴρι, χαῖρε.

—

» Δρυμοὶ, κοιλάδες καὶ βουνὰ, λοφίσκοι, πεδιάδες,
ἀκούσατε, καὶ κάμψατε τὴν σιδηρᾶν τῆς φρένα,
ἢ καὶ παρηγορήσατε τὸν κλαίοντα ποιμένα,
ὦ Νύμφαι, Φαῦνοι, Σάτυροι, καὶ ἀπαλαὶ Δρυάδες.»

ΔΑΦΝΙΣ

Αἰπόλε, μὲ καθήδυνε τὸ ἄσμά σου ὡς μέλι.
Ἄλλ' ἄλλα εἰσὶ πρέποντα εἰς τοὺς ποιμένας μέλη.
Τὸν Πᾶν' ἀρμόζ' οἱ εὐσεβεῖς αὐλοὶ μας νὰ ὑμνῶσι.
Ἄκουσ' ἐν ἄσμα ὁ προχθὲς ὁ Θύρσις μ' εἶχε δώσει.

« ὦ Πᾶν, ἰδοὺ ἀνέτειλε τοῦ θερισμοῦ ἡ ὥρα.
Οἱ χρυσοῖ στάχεις τὰς μεστὰς ὑψοῦσι κεφαλὰς των.
Τ' ὀξύτομόν μας ὀρέπανον προσμένουν μόνον τώρα.
Ἐλθε, ὦ Πᾶν, εὐλόγηστον καὶ σὺ τοὺς θεριστάς των.

—

» Ἄν ψάλλ' ἡ γλαῦξ δυσοίωνος μαντεύματ' ἀπνευκταῖα,
ἡ ἀηδὼν τοὺς ἔρωτας καὶ τὰ τερπνὰ δεινὰ των,
ἡ χελιδὼν τὴν γλῶσσάν της καὶ τὸν σκληρὸν Τυρέα,
ψάλλω τὸν Πᾶνά μας ἐγὼ, πατέρα τῶν προβάτων.

—

» Μόλις χαράζει, ὁ ποιμὴν κατέλιπε τὸν οἶκον,
τ' ἀρνία φέρων εἰς βοσκὰς καὶ εἰς τὰς κρύας βρύσεις.
ὦ Πᾶν, προφύλαττε αὐτὰ καὶ σῶζε ἀπὸ λύκων,
καὶ τὸν ποιμέν' ἀπ' ὀφθαλμῶν βασκάνων σῶζ' ἐπίσης.

—

»Πάχυνον, Πᾶν, τὰς αἰγάς μου καὶ τρέφε τοὺς ἄρνούς μου.
Πλήρου καρποῦ τοὺς στάχεις μου, ὦ σεβαστὴ Δημήτηρ.
Ἡ αὖλαξ ἃς χαράττηται χρυσῇ ὑπὸ τὰς βοῦς μου.
Τοῦ πλούτου εἶναι τοῦ χρηστοῦ ἢ ἐργασία μήτηρ.

»Ἀρκεῖ ὁ ὕπνος θερισταί· ποιμένες ἐγερθῆτε.
Γοργῶ τῷ βήματ' ἡ αὐγὴ ῥοδοστεφῆς προβαίνει.
Τὰ δρέπανά σας λάβετε, τὰ ποίμνια καλεῖτε.
Τοὺς ὀκνηροὺς ὁ ἥλιος, ἐργάται, δὲν προσμένει.

»Τοὺς στάχεις δέσατε καλῶς, ἃς γίν' ἡθημωνία,
κ' ἐξαιρεθήτω ἐξ αὐτῆς ἡ τῶν Θεῶν δεκάτη,
καὶ εἰς τὸν Πᾶν' ἀμόλυντα ἃς θύσωμεν ἄρνία,
ἀπὸ θηρίων καὶ κλεπτῶν τὰς μάνδρας νὰ φυλάττη.»

Ἴδου ὅποῖα ἄσματα ἀρμόζουσ' εἰς ποιμένα.

ΛΙΠΟΛΟΣ

Εὐδαίμων, ἐὰν ἔθελγον αὐτὰ κ' ἐμοῦ τὴν φρένα!

